

Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад
«ОДЕСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

**Методичні поради
щодо оформлення документації
з педагогічної практики
«ЛІТНЯ ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»
для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта, А2 Дошкільна освіта**

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Літня педагогічна практика є складовою і обов'язковою частиною професійної практичної підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта, А2 Дошкільна освіта.

Літня педагогічна практика є ключовою складовою підготовки майбутнього вихователя. Вона спрямована на вдосконалення й апробацію теоретичних знань із дисциплін, що формують загальні та спеціальні компетенції, формування навичок організації і проведення заходів життєдіяльності дітей різних вікових груп, тимчасових об'єднань дітей, організацію корисного дозвілля і відпочинку дітей. Практична підготовка проходить на базі ЗДО та інших освітніх установ. Літня педагогічна практика надає студентам можливість працювати в закладах дошкільної освіти різних типів.

Мета практики – познайомити студентів зі специфікою роботи закладу дошкільної освіти під час літнього оздоровлення; навчити самостійно виконувати обов'язки вихователя та помічника вихователя; закріпити практичні вміння та навички професійної діяльності; стимулювати розвиток творчого потенціалу та прагнення до постійного професійного зростання.

Завдання практики:

- Ознайомлення з особливостями роботи дошкільного закладу в літній оздоровчий період, функціонування вихователів та помічників вихователя.
- Самостійне виконання студентами всіх обов'язків вихователя (помічника вихователя) у групах раннього та дошкільного віку.
- Опанування основних методичних підходів до організації роботи з дітьми дошкільного віку під час літнього оздоровлення.
- Апробація методів оцінки діяльності дітей через гру та працю.
- Формування власного індивідуального стилю педагогічної діяльності.
- Удосконалення професійної культури: мовлення, спілкування, зовнішнього вигляду.
- Набуття умінь і навичок самостійної роботи з дітьми, враховуючи їхні індивідуальні особливості.
- Розвиток інтересу до майбутньої професії та мотивації працювати з дітьми в літній період.
- Формування навичок організації побутової, ігрової та навчальної діяльності дітей.
- Розвиток творчих здібностей, уміння застосовувати теоретичні знання та впроваджувати нестандартні форми роботи.
- Набуття навичок взаємодії з батьками дітей.
- Ознайомлення з умовами організації та управління освітньою роботою у різновікових групах.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Завдання практики спрямовані на формування наступних компетенцій:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових дисциплін дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здійснення безпечної діяльності.

ЗК-8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК-1. Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК-2. Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК-3. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК-4. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК-5. Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК-8. Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК-9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК-10. Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК-11. Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК-14. Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК-15. Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу, у тому числі й з особами з особливими освітніми потребами.

СК-16. Здатність до застосування знань провідних психологічних теорій, концепцій щодо використання дослідницьких методів та моделей психологічного дослідження.

СК-17. Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість особистості дитини дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК-18. Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з мовленнєвими порушеннями як суб'єкту освітньої діяльності на основі знань та умінь про їхні особливості.

СК-19. Здатність до оволодіння методиками та технологіями корекції мовленнєвої діяльності при різних мовленнєвих порушеннях.

СК-20. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК-21. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями мистецькознавчої науки.

СК-24. Здатність до застосування методів, засобів, прийомів та організаційних форм під час проведення фізичних навантажень з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК-25. Здатність до проведення контролю стану організму дітей дошкільного (раннього та переддошкільного) віку під впливом фізичних навантажень за функціональними показниками.

Програмні результати навчання

РН-1. Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини;

РН-2. Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії;

РН-3. Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей;

РН-4. Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти;

РН-5. Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій;

РН-6. Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм;

РН-7. Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти;

РН-8. Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку;

РН-9. Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм;

РН-10. Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;

РН-11. Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;

РН-12. Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії;

РН-13. Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності;

РН-14. Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;

РН-15. Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти;

РН-16. Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку;

РН-17. Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур;

РН-18. Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;

РН-19. Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку та з особами з особливими освітніми потребами;

РН-20. Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами;

РН-21. Враховувати психологічні особливості в процесі навчання, спілкування та професійної діяльності;

РН-23. Сприяти взаємодії та розвивати міжособистісне спілкування дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з мовленнєвими порушеннями;

РН-26. Застосовувати комплексних художній підхід для створення цілісного образу;

РН-29. Складати програми оздоровчої та профілактичної мети, організовувати та проводити спортивні та фізкультурно-оздоровчі заходи з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку;

РН-30. Визначати та здійснювати контроль функціонального, психо-емоційного, фізичного станів дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку до, під час та після фізичних навантажень.

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1 сторінка

(назва вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК
з педагогічної практики
«Літня педагогічна практика»
студента (тки) III курсу групи _____
спеціальності _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Одеський ЗДО «Ясла-садок» № _____

Група _____

Вихователь _____

Методист _____

Термін проходження практики: з «___» _____ по «___» _____ 20__ р.

2 сторінка

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув у ЗДО № ____

Печатка ЗДО «___» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з ЗДО № ____

Печатка ЗДО «___» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

В щоденнику мають бути такі відомості:

1. Короткі відомості про заклад дошкільної освіти (кількість вікових груп і вихователів, тощо).
2. Інструкція з охорони життя та здоров'я дітей дошкільного віку.
3. Режим дня.
4. Комплекс ранкової гімнастики на 3 тижні.
5. Робота з батьками на місяць (колективні форми).
6. Спостереження та аналіз роботи вихователя в перші два дні практики.
7. План освітньої роботи з дітьми конкретної вікової групи.

(назва закладу дошкільної освіти, в якій студент проходив практику)

ХАРАКТЕРИСТИКА

на студента-практиканта III курсу, групи _
Комунального закладу
«Одеський педагогічний фаховий коледж»

(прізвище, ім'я, по батькові)

який знаходився на літній педагогічній практиці з «__» _____ по «__»
_____ 20__ р. у ЗДО № _____

Відобразити такі питання:

Дотримання трудової дисципліни: Чи вчасно студент з'являвся на практику? Як він дотримувався розпорядку дня закладу та правил внутрішнього розпорядку?

Теоретична підготовка: Наскільки студент володіє знаннями з дошкільної педагогіки та психології? Чи вміє він застосовувати теорію на практиці в літніх умовах?

Володіння методикою оздоровчої роботи: Як студент проводив загартовувальні процедури (повітряні ванни, сонячні ванни, водні процедури)? Чи дотримувався він правил техніки безпеки та охорони життя і здоров'я дітей?

Організаційні та комунікативні здібності: Чи вдалося студенту налагодити контакт із дітьми? Який стиль спілкування він обрав (доброзичливий, партнерський, авторитарний)? Як він взаємодіяв із педагогічним колективом та батьками вихованців?

Якість проведення освітньої діяльності: Наскільки цікаво та методично правильно проводилися заняття, ігри та розваги? Чи використовував студент творчий підхід, наочність, нетрадиційні методи?

Якість ведення документації: Чи вчасно та охайно складався план роботи? Наскільки глибоко проведено аналіз спостережень у щоденнику?

Професійно значущі якості: Чи виявив студент любов до дітей, терплячість, тактовність та ініціативність? Чи здатний він до самостійної роботи без постійного нагляду?

Загальний висновок та рекомендована оцінка: Наскільки студент готовий до самостійної роботи на посаді вихователя? Яку оцінку (за 12-бальною шкалою) рекомендує керівник від закладу?

Підписи: директор закладу дошкільної освіти, вихователь (по можливості).
Директор ЗДО ставить печатку закладу дошкільної освіти.

Комунальний заклад
«Одеський педагогічний фаховий коледж»

ЗВІТ
про проходження педагогічної практики
«Літня педагогічна практика»

у _____
(повна назва установи)

студента _____ курсу, групи _____ спеціальності _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Схема звіту практиканта:

1. Загальні відомості про базу практики

- Стисла характеристика закладу (тип, пріоритетні напрями роботи).
- Опис умов, створених для дітей у літній період (майданчики, ігровий матеріал, наявність басейну чи місць для оздоровлення).

2. Тривалість практики.

3. Підготовча робота до практики та її проведення:

- Яку документацію було вивчено (статут, плани вихователів, медичні журнали).
- Результати спостережень за роботою вихователів-наставників (що найбільше зацікавило в їхній методиці).
- Які дидактичні матеріали та посібники було виготовлено самостійно до початку роботи.
- Які заняття (з розвитку мовлення, малювання, природи) вдалися найкраще? Які нетрадиційні форми роботи були використані?
- Опис проведених загартовувальних процедур (повітряні ванни, ходьба босоніж, водні ігри). Як дотримувався режим дня влітку?
- Організація рухливих, дидактичних та сюжетно-рольових ігор на свіжому повітрі.
- Опис проведених свят, розваг та вечорів дозвілля (назва заходу, реакція дітей).
- Які форми роботи проводилися (бесіди про сонячні опіки, консультації щодо харчування влітку, оформлення інформаційного куточка).
- Яких професійних навичок вдалося набути (наприклад: навчилася швидко збирати увагу групи, проводити загартовування).
- З якими труднощами зіткнулися та як їх подолали.
- Чи підтвердилося бажання працювати за фахом після проходження практики.

Дата

підпис практиканта

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аржанухіна С. В., Бабиніна Ю. Р. Формування музичної культури дошкільників під час проведення музичних занять. Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 31 січня – 1 лютого 2020 року). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. Ч. 2. С. 7-9.
2. Базовий компонент дошкільної освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 р. №33. 38 с.
3. Богуш А. М., Маліновська Н. В. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку. Підручник для учнів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2021. 336 с.
4. Бочелюк О. І., Романюк Т. В. Організація освітнього процесу в різновіковій групі дошкільного навчального закладу. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 192 с.
5. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 256 с.
6. Горобаха Н. М., Н. В. Маліновська. Особливості мотивів навчально-мовленнєвої діяльності старших дошкільників. Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України / за наук. ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої. Вип. 35. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. С. 119-129.
7. Грицкова Ю. В. Педагогічна практика у закладах дошкільної освіти: програма та методичні рекомендації [для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня четвертого року навчання]. Харків: Монограф, 2019. 88 с.
8. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богиніч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; МОН України, Київськ. ун-т імені Б. Грінченка. К. : Київськ. ун-т імені Б. Грінченка, 2016. 304 с.
9. Долинський Б. Види і характеристика дитячих ігор // Проблеми сучасної педагогічної освіти: зб. наук. праць. Вип. 13, ч. 1: Серія: Педагогіка і психологія. Ялта : РВВ КГУ, 2007. С. 144-153
10. Дорошенко Т.М., Мацько В.В. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень:навч.посіб. Кременчук : ПП «Бітарт», 2019. 96 с.
11. Зайцева Т., Юрчик Н. Діяльність дошкільного навчального закладу в режимі інноваційного розвитку: посібник на допомогу працівникам дошкільних навчальних закладів. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 328 с
12. Інноваційні процеси в дошкільній освіті: теорія, практика, перспективи: зб. наукових праць / за заг. ред.: О.О. Максимової, М.А. Федорової. Житомир: ФОП Левковець, 2024. 224 с.
13. Каньоса Н. Г., Олійник О. М. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку : навч.-метод. посіб. // авт. упор. Каньоса Н. Г., Олійник О. М. Київ : Міленіум, 2019. 106 с.
14. Книга Криничка. Збірка творів для читання наймолодшим / упоряд.: Л. А. Грицюк. 2ге вид. зі змін. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 160 с.
15. Кубата Н. П., Айзенбарт М. М. Гра як засіб формування соціальної компетенції у дітей старшого дошкільного віку. Young Scientist. №5 (57) May, 2018. С. 53-57.
16. Лисенко Н. Використання спостережень в роботі з екологічного виховання дошкільників. Дитячий садок. 2014. № 25-26. С. 10-44.
17. Лохвицька Л. Основи безпечної поведінки закладаються у дошкільному віці. Безпека життєдіяльності. 2012. №1. С. 15–18.

18. Лохвицька Л. В., Андрющенко Т. К. Виховання здорової дитини в сучасній сім'ї. Сім'я – берегиня здоров'я дитини : [навч.метод. посіб.]. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 228 с.
19. Ляховець О. О. Значення дидактичної гри для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки». Випуск 8. 2018. С. 106-110.
20. Маліновська Н.В. Гра як засіб формування навичок письма у дітей передшкільного віку. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського. Випуск 1 (126). Серія: Педагогіка. Одеса, 2019. С. 26-31.
21. Маліновська Н.В. Підготовка ліворукої дитини до письма. Психолого-педагогічні умови гуманізації навчально-виховного процесу у школі та ЗНН: збірник наукових праць. №1 (21). Рівне: РВЦ МКГУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2019. С. 89-97.
22. Маліновська Н.В. Підготовка майбутніх вихователів до формування мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 17 (60). Рівне: РДГУ, 2017. С. 157-160.
23. Матвієнко С. І. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 297 с.
24. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. ред. Г. В. Беленька, О. А. Половіна, І. В. Кондратець : автор. кол. : Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна, К. І. Волинець та ін.. Київ : ТОВ «АКМЕ ГРУП», 2021. 568 с.
25. Носко Ю. М., Куртова Г. Ю., Давидова Н. А. Удосконалення сенсорного виховання дітей дошкільного віку. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів : НУЧК, 2022. С. 179-183. (Серія: Педагогічні науки).
26. Обов'язкова освіта дітей старшого дошкільного віку: форми здобуття, організація і зміст роботи: Збірник методичних матеріалів / [авт.-упоряд.: О. П. Долинна, А. П. Бурова, О. В. Низковська, Т. П. Носачова]. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 480 с.
27. Піроженко Т. О., Завязун Т. В., Карабаєва І. І., Соловійова Л. І., Сахно О. О. Ігрова діяльність дошкільника : молодший дошкільний вік. Київ: Генеза. 2016. 88 с.
28. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. 4-те видання, перероблене. К.: ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
29. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан; за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
30. Розгорнутий календарний план. Молодший вік / Уклад. С. Ванжа, О. Христосєва. Харків : Вид-во «Ранок», 2022. 112 с.
31. Розгорнутий календарний план. Середній вік / Уклад. С. Ванжа, О. Христосєва, Ю. Романова. Харків : Вид-во «Ранок», 2022. 128 с.
32. Розгорнутий календарний план. Старший вік / Уклад. С. Ванжа, Т. Федюшина. Харків : Вид-во «Ранок», 2022. 144 с.
33. Руденський Р. Аксіологічний потенціал дитячих настільно-друкованих ігор та іграшок мілітарної тематики. Ціннісні орієнтири в сучасному світі: теоретичний аналіз та практичний досвід: збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14 травня 2022 року, м. Тернопіль. ТНПУ ім. В. Гнатюка. Ред. кол.: Морська Н. Л., Литвин Л. М., Поперечна Г. А. Тернопіль: Вектор, 2022. С. 306-309.
34. Саєнко М. С. Формування у дітей дошкільного віку просторових орієнтацій на основі використання дидактичних ігор. Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : зб.

матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 6–7 липня 2022 р.) / за ред. Н. О. Пахальчук ; О. П. Демченко ; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної. Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля, 2022. Вип. 11. С. 150-153.

35. Скрипник Н. І. Методична робота в дошкільній освіті : навчально-методичний посібник. МОН України, Уманський держ. Пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т дошкільної та спец. Освіти. Умань : Візаві, 2019. 108 с.

36. Стаєнна О. Ігрова діяльність дошкільників: сучасний формат. Вихователь-методист дошкільного закладу . 2018. № 10. С. 38-42.

37. Стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 806.

38. Трикоз С. В. Застосування сенсорних ігор та вправ у навчанні дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2021. № 1(16). 328-344.

39. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку / О. Л. Богиніч, Н. В. Левінець, Л. В. Лохвицька, Л. А. Сварковська. К.: Генеза, 2013. 128 с.

40. Швайка Л. А. Методична робота в ДНЗ. Х. Вид. група «Основа», 2017. 304 с.

41. Штурко Г. І. Виховання культурно-гігієнічних навичок у дітей молодшого дошкільного віку: Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва. 2020. 454 с.

42. Шульга Л. Діяльнісний підхід до формування мистецько-творчої компетентності дитини дошкільного віку. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип. 37, том 3. С. 304-309.

Інформаційні ресурси

1. Весела абетка. Режим доступу: http://abetka.ukrlife.org/cikkavo_ua.htm
2. Відео заняття в закладах дошкільної освіти. Режим доступу: <https://osvita-omr.gov.ua/https-osvita-omr-gov-ua-diialnist-napriamky-roboty-ikt-dystantsiina-osvita-doshkilni-zanyattya/>
3. Вознюк Л. Вірші – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://lesia.vozniuk.com>
4. Всеукраїнська школа онлайн. Режим доступу: <https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE>
5. Інструкції з організації охорони життя і здоров'я дітей у дошкільних навчальних закладах [Електронний ресурс] / наказ Міністерства освіти і науки України від 28 жовтня 2014 р. № 985 / Режим доступу: <http://www.edu.kiev.ua/>
6. Методичні рекомендації до програми виховання та навчання дітей від двох до семи років «Дитина». Режим доступу: <http://nauch.com.ua/psihologiya/5477/index.html>
7. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/433-2001-%D0%BF#Text>